

เทศน์เช้า วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ในทางศาสนา เห็นไหม ในทางศาสนานะสอนเหนือโลก ถ้าของทางโลก เห็นไหม ผู้ชนะ...ผู้ชนะผู้หนึ่งถึงจะมีผลประโยชน์ใจ แต่ถ้าทางศาสนา แพ้เป็นพระชนะเป็นมาร ผู้ที่ชนะ เห็นไหม ชนะเขานั่นนะเป็นมารทั้งนั้นเลย แต่ในทางโลกเขา ผู้ชนะเขา ผู้ได้ผลประโยชน์นั้นคือเป็นผู้ที่ได้ผลประโยชน์ เห็นไหม ผู้แพ้นะเป็นผู้เสียหาย แต่ในทางธรรมผู้แพ้นี้ต่างหากละ ผู้แพ้ เห็นไหม แพ้เป็นพระ เพราะคนที่แพ้ได้มันต้องเข้าใจตัวเองก่อน เพราะเราแพ้กันไม่ได้ใช่ไหม เราถึงมีปัญหากัน ที่มีการโต้เถียงกันมีการโต้แย้งกัน เพราะอะไร? เพราะเราแพ้ไม่เป็น เราแพ้ไม่ได้โดยเราต้องชนะตลอดไป

คูลี คูเกมฟุตบอลสิ ถ้าเกมรับ เห็นไหม ผู้ที่เล่นเกมรับ ถ้าเกมรับเหนียวแน่นของเขานี้ เขาก็รักษาของเขาได้ เขาก็ชนะได้ เกมรับแล้วคอยรุกทีหลัง แต่ถ้าเป็นฝ่ายรุก ในทางธุรกิจต้องเป็นฝ่ายรุก อยู่เฉยไม่ได้ อยู่เฉยเป็นว่าธุรกิจเราอยู่หนึ่ง เราต้องรุกตลอดเวลา การรุกรู้อย่างนั้นเป็นรุกของทางโลก เห็นไหม ถ้าแพ้เป็นพระเราคอนโทรลได้ไง ถ้าเป็นฝ่ายรุก เห็นไหม เราเพื่องพลาไปละ เพื่องพลาไปมันก็เสียหาย แต่ถ้าเป็นฝ่ายรับ เราแก้ไขได้ตลอดเวลา ถ้าเป็นฝ่ายรับนี้แพ้เป็นพระ ถ้าชนะเป็นมาร

ความชนะของโลกเขา ชนะเป็นสภาวะแบบนั้น มันทำใจกันไม่ได้ เพราะเราไม่เข้าใจตามความเป็นจริง ถ้าเข้าใจความเป็นจริงนะ มันเห็นโทษของมัน ถ้าเราเพื่องพลา เราเสียหาย มันนี่นะ กล้า กล้าจนเหล็กกล้านี้มันกล้าเกินไป ฟันไปนี่บิ่นหมดนะ มีคนนั้นจะเสียหายใช้การไม่ได้ มันต้องกล้าสมควร ความกล้าหาญของศาสนาเรา กล้าหาญในธรรมวินัย

อย่างเช่น ศีล ๕ เห็นไหม ปาณาติปาตา จะไม่รังแกกัน จะมีความเมตตากัน เราทำธุรกิจขนาดไหนเราก็ทำธุรกิจของเราด้วยคุณธรรม เห็นไหม แต่ทำธุรกิจของเขาด้วยไม่คุณธรรม นี่มัน

เรื่องของโลก ถ้าอย่างนี้มันทำให้สังกรรมเย็นเป็นสุข ถ้าสังกรรมเย็นเป็นสุขเราก็ร้อนเย็นเป็นสุขไปด้วย เพราะเราก็อยู่ในสังกรรมอันหนึ่ง

ปลาอยู่ในน้ำนะ ถ้าปลาอยู่ในน้ำ น้ำสะอาด น้ำที่ดี ปลาอยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุขเลย ถ้า น้ำเสีย น้ำเป็นพิษขึ้นมาปลาก็อยู่ไม่ได้ สังกรรมก็เป็นแบบนั้น แต่คนไม่เคยเห็นสังกรรมแบบนั้น เพราะอะไร? เพราะไม่มีจิตใจสาธารณะ จิตใจนี้จิตใจเห็นแก่ตัว จิตใจเป็นของของเรา ถ้าจิตใจสาธารณะ เห็นโลกมันทำไมไม่ได้ คุณ เวลาเราคิดกัน เห็นไหม ทำไมเขาคิดกันอย่างนั้นได้ ทำไมเขาทำอย่างนั้นได้ เขาทำของเขาได้อย่างไร เราเห็นแล้วเราทำไมไม่ได้ ทำไมไม่ลง ทำไมไม่ได้เพราะอะไร? เพราะมันมีความละเอียด เห็นไหม หิริ โอตตัปปะ ถ้ามีศาสนาที่มีคุณธรรมขึ้นมาเนี่ย กฎหมายมันเป็นแค่กติกา เขียนไว้เฉยๆ นะ

เหมือนกันเลย คีลนี่ คีล ๕ เขาว่า “คีล ๕ ถือคีล ๕ ถือคีล ๕” คีล ๕ มันถือที่ไหน นั่นมัน กติกาเนาะ คีล ๕ คีล ๘ คีล ๑๐ กติกา เห็นไหม ถ้าคีลจริงๆ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนี่ย ๒๑,๐๐๐ ข้อ เห็นไหม มัน ๘๔,๐๐๐ ธรรมชั้นนี้ สิ่งนี้มันเป็นคีล ถ้าเป็นคีลนะ

แต่เวลาสวดปาติโมกข์กัน ๒๒๗ ๒๒๗ นี่เป็นรัฐธรรมนูญ เห็นไหม แล้วมันก็มีแพ่ง มี อาญา ทำผิดนี้ปรับอาบัติ ปรับอาบัติ แล้วมีแพ่ง เห็นไหม แพ่งคือนี่ลากของสงฆ์ เกิดเป็นสงฆ์ ภิภษุ น้อมลากของสงฆ์มาเป็นของตนเป็นอาบัตินิสัคคียปาจิตตีย์ นี่โยมถวายเป็นสังฆทาน เป็น ของสงฆ์ แล้วภิภษุ น้อมลากของสงฆ์มาเป็นของตัวเอง แต่ถ้าเป็นของสงฆ์แล้ว สงฆ์ที่ฉลาดต้อง อุปโลกน์ ของนี้เกิดมาเป็นของสงฆ์ ของสงฆ์เป็นกองกลางแล้วนี่ให้แบ่งกันให้เป็นธรรม ตั้งแต่ เถระ ตั้งแต่เถระศักดิ์ ตั้งแต่ภิภษุ ตั้งแต่สามเณร ตั้งแต่คฤหัสถ์ ทั้งคฤหัสถ์ด้วยนะ คฤหัสถ์นี่ก็ใช้ ของสงฆ์ได้

เวลาอุปโลกน์ขึ้นมาถึงคฤหัสถ์เลย เพราะอะไร? เพราะเราเป็นการกสงฆ์ เราทำงานของ สงฆ์ เราอยู่ในวัดในวา เห็นไหม เราต้องคัดต้องใช้ต้องสอยของเรา เพราะอะไร? เพราะทุกคนเกิด มามีปากมีท้องเหมือนกัน แต่หน้าที่ของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน แต่ทำแล้ว เห็นไหม เวลา อุปโลกน์แล้วนี่แบ่งกัน เจือจางกัน สิ่งนี้เจือจางกัน ของนี้น้อมลากสงฆ์มาสู่ตัว เขาไม่ได้ถวาย... เป็นของของสงฆ์แล้วเราก็เก็บไว้ใช้คนเดียว นี่มันเป็นเปรต มันเป็นเปรต เพราะอะไร? เพราะมันเอา สมบัติสาธารณะมาใช้คนเดียว

แต่ถ้ามันเป็นธรรมดา สิ่งที่เป็นธรรมดา เห็นใหม่ มันจะเจือจางกันไป สิ่งที่เป็นเจือจาง
กันไป คุณอากาศ ทุกคนมีสิทธิหายใจ เห็นใหม่ อากาศเป็นของใครล่ะ อากาศทุกคนมีหายใจ แล้ว
อากาศมันเป็นประโยชน์ใหม่ นี่อาหารอันละเอียดง ลมหายใจนี่อาหารอันละเอียดนะ เราเห็นแต่
ว่ากินสิ่งที่กินอาหาร อาหารคือข้าว แล้วลมหายใจนี่ ออกซิเจนนี่เป็นอาหารใหม่ นี่สิ่งที่
เป็นอาหาร แล้วอาหารอย่างนี้ต้องซื้อหามาใหม่ ถ้าซื้อหามาแล้วเวลาเราตายไปออกซิเจนก็อยู่อย่างนี้
ทำไมเราไม่สูดหายใจเข้าไปล่ะ

นี่เวลาเรามีชีวิตอยู่มันถึงเป็นประโยชน์กับเราไง ถ้าเราตายไปแล้วมันจะเป็นประโยชน์กับ
ใครล่ะ ตายไปเพราะจิตวิญญาณไม่ใช่สมบัติอย่างนี้ละ จิตวิญญาณนะอาหารทิพย์ สิ่งที่เป็นทิพย์
เห็นใหม่ เป็นเทวดา อินทร์ พรหม เขาก็ใช้ของทิพย์ของเขา คุณรอกอเวจีสิ เขากินอาหารของเขา
อาหารของเขาไม่เคยตายนะ ขนาดที่ว่าโดนไฟลูกทวมทั้งจนย่อยสลายไป เดี่ยวก็ขึ้นมาใหม่เป็น
บุคคลเก่านั่นนะ เพราะอะไร? เพราะมันยังไม่หมดกรรม ถ้าหมดกรรมแล้วมันหมดไป เห็นใหม่
นี่สิ่งที่มันใหม่ล่ะ ใหม่ก็รีบไปขนาดไหนมันก็ไม่ใหม่ไป

สิ่งนี้มันเกิดมาจากไหนล่ะ นี่เป็นการชนะใจ การชนะ การคะคานกัน การเอาวัดเอาเปรียบ
กัน แล้วเวลาผลมันเกิดขึ้นมามันคุ้มค่าไหม? มันไม่คุ้มค่าเพราะอะไร? เพราะเราไม่มีสติ เราถึงทำ
สภาวะแบบนั้น ถ้าเรามีสติเราทำอย่างนั้นลงไปไหม เราทำลงไปไม่ได้ใช่ไหม

คุณสิ เวลาศาสนาของเรา เห็นใหม่ ว่าทำอย่างนี้เป็นบาปนะ แล้วก็บอกว่าทำอย่างนี้โลกจะ
ไม่เจริญ ทำอย่างนี้ไปแล้วมันไม่เจริญนะ สังคมไม่เจริญ เพราะอะไร? เพราะว่าเราไม่กล้าทำธุรกิจ
ไม่กล้าทำนี่ ถ้ามันเป็นธุรกิจที่เป็นคุณงามความดี คุณสิ เราทำไรไถนาขึ้นมา เห็นใหม่ คุณชาวสวน
ชาวไร่เขาทำของเขา มา นั่นนะอาชีพบริสุทธิ์

ในสมัยโบราณนะ ในสมัยพุทธกาล คุณสิ กษัตริย์ ในตระกูลเศรษฐีเขาจะเลี้ยงลูกเขา จะให้
ทำอะไร จะให้คำนวณในวิชาของเรา วิชาคำนวณ วิชาสิ่งต่างๆ เขาบอกว่าไม่ได้หรอก มันเป็นงาน
หนักทั้งหมดเลย สุดท้ายงานของเขาคืออะไร? คือชาวนา ชาวนานี่ทำนา ทำนามันเป็นสัมมาอาชีพะ
แต่ในปัจจุบันอาชีพเกษตรใช้ไหม เราไม่กำหนดราคา เราเป็นฝ่ายเสียหาย ฝ่ายเสียเปรียบ นี่มัน
เรื่องของโลกนะ เรื่องของโลก

แต่ทุกคนมันมองไปแต่เรื่องของสมมุติขึ้นมา เราสมมุติกันขึ้นมา สิ่งที่เป็นอาหาร สิ่งที่เป็น
ปัจจัยเครื่องอาศัย สมัยที่ว่าไม่มีเงินทอง สิ่งในโลกไม่เจริญ สิ่งนี้มันเป็นการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า แต่

ในปัจจุบันนี้สังคมคือธุรกิจซื้อขาย การซื้อขายนี้ สิ่งที่ซื้อขายกำหนดราคาขึ้นไปกลายเป็น กระจายมีคุณค่า สิ่งที่มีคุณค่าเป็นกระจายที่กินไม่ได้ สิ่งนี้กินไม่ได้เลย ใช้ประโยชน์อะไรก็ไม่ได้ แต่มีคุณค่ามาก เวลาเสื่อมค่าขึ้นมาไม่มีประโยชน์อะไรขึ้นมาเลย

ข้าวนี้สำคัญกว่านะ อาหารปัจจัยเครื่องอาศัยนี้สำคัญมากเลย อาหารเป็นของแท้ เงินทองนี้ เป็นของปลอม แต่ของปลอมเป็นของจริงขึ้นมา นะ ของปลอมกินไม่ได้ กระจายกินไม่ได้หรอก แต่มีคุณค่ามาก แล้ววิ่งแสวงหากันมา ดูทองคำกินได้ไหม? เพชรกินได้ไหม? กินไม่ได้เลย แต่ข้าว กินได้ อาหารนี้กินได้ ปัจจัยเครื่องอาศัย เห็นไหม

พระพุทธเจ้าบอกไว้เลย “ปัจจัยเครื่องอาศัย แม้แต่พระเราต้องบิณฑบาต” สิ่งที่ดีำรงชีวิต เพราะชีวิตมันสำคัญ กระจายมันไม่สำคัญนะ กระจายมันไปเพิ่มทิฏฐิมานะ เพิ่มทิฏฐิมานะเป็น ภาระรับผิดชอบ จนทำลายหัวใจของคน นี้ผู้ที่แพ้เป็นพระชนะเป็นมาร แพ้เป็นพระแล้วรักษามัน เราใช้มันเป็นประโยชน์ เห็นไหม ชนะเป็นมาร มีมากใช้สอยไม่เป็น ทำอะไรก็ไม่เป็นประโยชน์ ขึ้นมา

ถ้ามีมากแล้วใช้สอยเป็นขึ้นมา คุณติ คุณอย่างกษัตริย์ เห็นไหม จักรพรรดินีที่เป็นพระ โภธิสัตว์ เจือจางสังคมนะ ดูแลสังคมหหมดเลย สังคมเกิดขึ้นมา สังคมนี้นี่ไปพระโภธิสัตว์ แล้วรื้อ สัตว์ชนสัตว์ เวลาตรัสรู้มาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รื้อสัตว์ชนสัตว์ ถ้ามีนิสัยต่อกัน จะเชื่อฟังกัน จะฟังแล้วมันเข้าหู

คุณติ เราไปฟังคนอื่น เห็นไหม เวลาเราคุยกับใคร บางคนฟังพูดกับเรานี้ถูกหูกมาก บางคนพูด แล้วขัดหูเรามากเลย มันมาจากไหนนะ เห็นหน้ากันมันก็ขัดแย้งกันตั้งแต่ความรู้สึกแล้ว ความรู้สึก นี้ เวนกรรมนี้ สิ่งต่างๆ วัฏฏะมันวนมาอย่างนี้ แล้วสิ่งนี้ปฏิเสธไม่ได้ว่าเกิดมาเป็นสภาวะ สังคม สภาวะกรรมคือกรรมร่วมกัน เกิดมาร่วมกัน เกิดมาในสังคมเดียวกัน เกิดมากระทบกระเทือนกัน เห็นไหม เกิดมาบาดหมางกัน เกิดมาเชิดชูกัน เกิดมาส่งเสริมกัน การเกิดมามันเกิดมาโดยกรรม ถ้า กรรมดีพาเกิด

สหชาติ การเกิดร่วมกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้สุดยอดมากเลย ถ้าผู้ที่ไฝ่ธรรม นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้จะรู้จักจรดนิสัย จะบอกให้ คุณติ คุณจากจุฬปีนถก เห็นไหม พี่ชายเป็นพระอรหันต์แท้ๆ เลย น้องชายบวชมาด้วยกันแล้วท่องมนต์คำหนึ่งก็ท่องไม่ได้ เห็นไหม

พี่ชายเป็นพระอรหันต์บอกให้ “สึกไป สึกไป” นี่ปัญญาแค่นี้ไม่มี ทำอะไรก็ไม่ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาดักอยู่ที่วิหาร วันจะไปสึกบอก

“จูพีนถก จะไปไหน?”

“จะไปสึก”

“สึกเพราะใคร?”

“พี่ชายให้สึก”

“ขอบวชเพื่อใคร?”

“บวชเพื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

“ไม่ต้องสึกๆ นี่เอาผ้าขาวลูบ”

เห็นไหม นี่จิตนิสัย รู้ถึงจิตนิสัย พี่ชายเป็นพระอรหันต์ทำไมสอนน้องชายไม่ได้ พี่ชายเป็นพระอรหันต์นะ พระอรหันต์นี้รู้ไปหมดเลย แต่สอนน้องชายไม่ได้ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “เอาผ้าขาวไปลูบหน้า ผ้านี้ขาวหนอๆ” เห็นไหม ลูบไปๆ ความสกปรกจากมือมันคำออกไป ผ้าขาวเป็นคำหมดเลย มันสะท้อนใจมาก สะท้อนในหัวใจ เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา แล้วมีอภิญาด้วย เห็นไหม นี่เรือสัตว์ขนสัตว์

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะรู้ถึงจิตนิสัย แล้วเราไม่ได้เกิดร่วม เราเกิดปัจจุบันนี้ เกิดในธรรมวินัย ถ้าเราเกิดมานะ อย่างเช่น เราเกิดช่วงหลวงปู่มั่น เข้าไปหาณี ความรู้สึกอะไร ท่านกำหนดจิตรู้หมดเลย แล้วท่านจะสอนเราได้ แต่เราก็ไม่ได้เกิดร่วมอีกล่ะ เพราะวาสนาของเรา แต่เรามาเกิดร่วมกับครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์นี้รุ่นลูก รุ่นนี้ ตั้งแต่ผลไม้ รุ่นแรกจะดีที่สุด รุ่นต่อไปนี่เห็นไหม คุณิ กรรมพันธุ์มันอ่อนลงๆ

นี่เหมือนกัน ผู้ที่บากบั่น ผู้ที่ค้นคว้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสยัมภูตรัสรู้เองโดยชอบ หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ กวาท่านจะปฏิบัติธรรมมา ทั้งๆ ที่ตำราก็มี ไปปรึกษาใครก็ทำไม่ได้ นี่อินทรีย์ อินทรีย์คือพลัง คือกำลังใจ คือเขาวนปัญญา คือสิ่งที่จงนสนเทห์ในหัวใจ หัวใจมันมีความรู้สึก มีความจงนสนเทห์นั้นะ ทำไมสังคมเขาเป็นอย่างนั้น ทำไมเขารังแกกันอย่างนั้น ทำไม

ความรู้สึกเราเป็นอย่างนี้ นี่มันจนจนทนแท้ มันได้คิดนะ มันมีสภาวะ มีเหตุมีผลให้เราได้ใช้ความคิด ได้ฝึกฝนขึ้นมา เห็นใหม่ นี่ปัญญานี้มันเกิดมาจากไหน? ความรู้สึกอย่างนี้มันเกิดมาจากไหน?

ความรู้สึกอย่างนี้มันจะเกิดมาจากจิตที่มันสร้างสมบุญญาธิการมา สิ่งที่เราสร้างสมบุญญาธิการมา แล้วเวลาเกิดสร้างสมบุญญาธิการมา การได้ทำบุญร่วมกันมา คุณติ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภเป็นพระโพธิสัตว์ นางพิมพาอยู่ในศาลาเดียวกันอธิษฐานร่วมเลย ขอเป็นคู่บารมีตลอดไป เห็นใหม่ สิ่งที่เราขอเป็นคู่บารมีนี่สร้างสมกันมา

คุณติ คุณเทวทัตนี้คำทราขอาฆาตบาดหมางเลย จะตามล้างตามผลาญตลอดไป เห็นใหม่ คำทราขขึ้นมาแล้วอธิษฐานเลยว่าจะตามล้างตามผลาญไป นี่มันก็มี

สิ่งที่เกิดมา เกิดมาบาดหมางกัน เกิดมาดีกันนี้ สิ่งนี้เราย้อนกลับมาในหัวใจของเรา อกภัยให้เขา แพ้เป็นพระชนะเป็นมาร เห็นใหม่ เราเป็นฝ่ายแพ้ แพ้เพราะอะไร? แพ้เพราะเราเข้าใจ ไม่ใช่แพ้เพราะยอมแพ้ แพ้เพราะเราไม่ตอบสนอง แพ้เพราะเราควบคุมใจของเราเอง เราเห็นโทษของมันไง ว่าเราทำขึ้นไปแล้วนี้ เราตอบสนองไปแล้วมันจะเกิดความบาดหมางกันไปอีก เกิดความผูกพันไปในหัวใจ หัวใจเราต้องไปใช้เวร ใช้กรรมต่อไป เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร

เขาสร้างเวรสร้างกรรมของเขามันสุดวิสัย เขาเป็นฝ่ายชนะ เขาเป็นฝ่ายรุกราน มันสุดวิสัยไง เพราะกิเลสในหัวใจของเขาครอบงำเขา เขาคิดว่าสิ่งนั้นเป็นประโยชน์กับเขา เขาคิดว่าสิ่งนั้นเป็นคุณงามความดีของเขา เรื่องของเขา

เราไม่ใช่แพ้น ไม่มีหลักการ เราแพ้คือว่าเราไม่ปะทะ เราไม่ปะทะคะคานกับเขา แต่เราแก้ไขของเรา เรามีปัญญาของเรา เราแก้ไขของเรา เราทำตัวของเรา เราเอาตัวของเรารอดได้ เราเอาชีวิตของเรารอดไป เราเอาใจของเราให้พ้นจากกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ว่าเราเป็นผู้เสียเปรียบ เราจะไปปะทะคะคานกับเขา...ไม่ต้องปะทะกับใคร ทำดีคือดี ความดีของเราคือความดีของเรา เห็นใหม่ ความนิ่งอยู่ของเรา เราเข้าใจของเรา

คุณติ เราสมเพชใหม่ เรามองสิ่งที่เขาทำความผิดกัน โดยเขาไม่รู้ตัว เขายังอหังการว่าเขาทำถูกต้อง เขาทำดีงาม เขาจะได้ลงหนังสือพิมพ์ เขาจะได้มีข่าวมีสารของเขาว่าเขามีคุณงามความดี ... ความดีบ่าบอคอแตกอย่างนั้นมันต้องแบกไว้ หัวโขน เห็นใหม่

ความดีของเราเราทำดีแล้วใช่ไหม เรารู้ว่าเราทำความดี ทำดีของเราก็คือความดีของเรา เราจะต้องไปให้ใครเชิดชูของเรา มันอยู่ในหัวใจของเรา แล้วสิ่งนี้มีคุณค่ามาก เห็นไหม มีคุณค่า ทำดีเพื่อดี ไม่ใช่ดีกับเขา ทำดีเพื่อเรา สิ่งต่างๆ เพื่อเรา ถ้ามีสติสัมปชัญญะเราจะเข้าใจชีวิตของเรา เราเข้าใจชีวิตของเรา ชีวิตของเราเรา รู้ของเรา สุขทุกข์มันอยู่ที่ใจของเรา เห็นไหม “อัครา หิ อัครโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสศหมคนะ เทพเจ้าต่างๆ เทวดาฟ้าดิน ปฏิเสศหมคนะ เลย แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เห็นไหม ต้องมาฟังธรรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปฏิเสศนะ เขาไปบูชากัน พระเจ้าไปบูชากันสู่ข้างนอก ศาสนาพุทธ ปฏิเสศหมคนะ!

พระเจ้าอยู่ที่หัวใจนี้ พุทธะคือผู้รู้ ความรู้สึกนี้ พระเจ้าอยู่ในความรู้สึกเรานี้ พระเจ้าอยู่กลางหัวใจเรานี้ พระเจ้าอยู่ที่เราปฏิบัติภาวนาที่นี่ เราขอพรเราที่นี่ เราทำของเราที่นี่ แล้วจบกันที่นี่ ตัวเรานี้จะเป็นพระเจ้า เป็นพระอินทร์ ถ้าใครทำคุณงามความดีนี้เกิดเป็นพระอินทร์ เกิดเด็ดขาด! ใครทำชั่วตกนรกอเวจี พระเจ้ามันอยู่ที่ไหน นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสศหมคนะ ปฏิเสศเรื่องภายนอกทั้งหมดเลย แล้วเชิดชูแต่เรื่องความรู้สึกจากภายในเข้ามา เชิดชูหัวใจของเรา

ถ้าหัวใจทำของเราได้ พระเจ้ามันอยู่ที่นี้ อยู่ในความรู้สึกเรานี้ นี่เทวดา อินทร์ พรหม ก็เราเป็นนะ เราไม่เคยเกิดในสวรรค์ อินทร์ พรหมหรือ? เราไม่เคยเกิดในนรกอเวจีหรือ? จิตนี้เคยเกิดทั้งนั้น ถ้าจิตนี้เคยเกิดแล้วมันอยู่ที่ไหน? พระเจ้าอยู่ที่ไหน? พระเจ้าอยู่ที่นี้ นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสศนะ ปฏิเสศเพราะรู้จริง เราเชื่อ ถ้าเราทำไม่ได้ เราเชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วเราปฏิบัติของเราไป

นี่แพ้เป็นพระนะ ตั้งสติไว้ เรื่องของเขา หน้าที่ของเราทำหน้าที่ของเรา เราทำคุณงามความดีของเรา ทำดีเพื่อดี เขาจะชั่ว เขาจะทำอะไรเรื่องของเขา แต่เราจะทำดีของเรา เอวัง